

HEINOLA, LAVIAMÄEN KOSTEIKKO

Hujansaloon padottu Kotiseutukosteikko palauttaa pitkään kuivatettuun lahteen avoveden ja monimuotoisen kosteikkoluonnon. Alapuolista Konnivettä on laskettu 1800-luvulla lähes kaksi metriä. Vedenlaskun seurauksena Laviämäen tilan alapuolinen lahti kuivui ja pääsi ränsistymään ja kasvamaan umpeen puolen-toista vuosisadan ajan.

Nykyisellä padotulla vedenkorkeudella jäljitellään vanhaa maisemaa ja luontotyyppiä. Samalla kosteikkoaltaan yläpuolisen valuma-alueen vedet käsitellään vesiensuojelullisesti tehokkaiksi todetuilla menetelmillä – kiintoaineet keräävällä syvänvedenaltaalla sekä matalan veden osuudella, jossa liuenneet ravinteet sitoutuvat vesikasvillisuuteen.

Patoratkaisu on tehty tavalla, joka mahdollistaa kosteikkoaltaan keskivedenpinnankorkeuden pitämisen noin kolmekymmentä senttimetriä Konnivettä ylempänä. Tällä tavoin kosteikkoaltaan vesitilavuutta on saatu lisättyä huomattavasti ja avovesipinta-alan osuus on moninkertaistunut entisestä.

Konniveden pintaa säännöstellään keskitalven ja alkukesän välisenä aikana. Tämä vedenpinnankorkeuden vaihtelu ei pääse vaikuttamaan Laviämäen Kotiseutukosteikon ekosysteemiin, vaan rannan kasvisto ja talvehtiva eliöstö säilyvät monimuotoisena ympäri vuoden.

Rakenteiden sijoittuminen ja muotoilu istuvat päijäthämäläiseen maisemaan.

Rantaan kaivetut ketjutetut altaat lisäävät veden suotumista koko kosteikon läpi.

Kohteella parhaimmaksi urakointitahoksi valikoitui panos-tuotos- verrannolla nastolalaisen urakoitsijan pitkäpuomikaivuri.

Miten kosteikko perustettiin?

- Kuivatettu lahti padottiin entisen salmen kapeimmalta kohdalta.
- Padossa on kolme osaa: kivetty pohjapato, muovinen tyhjennyslementti sekä tulvapato.
- Vesiensuojelulliset ratkaisut: tulovesiuoman yhteyteen syvän veden allas kiintoaineksen laskeuttamiseksi; kosteikon itälaitaan ketjumaiset altaat, pohjapadon massat kaivettiin kosteikon puolelta, jolloin syntyi vielä yksi saostusallas ennen Konnivettä.
- Rikkinainen ja polveileva rantaviiva lisää monimuotoisuutta.
- Rantametsien suunnitelmallinen käsittely ja hoito lisää kohteen avaruutta ja monilajisuus lisääntyy.

Kosteikon faktat

- Pinta-ala 2,47 ha, josta vesipinta-alaa n. 2,0 ha
- Keskisyvyys n. 0,25 m
- Valuma-alue n. 450 ha, josta peltoa 4,5 %
- Kosteikon rakentamisen kustannukset yhteensä n. 4 220 €, joka jakautuu karkeasti seuraaviin kuluihin:
 - kaivu- ja maansiirtotyöt 3 560 € sis. alv
 - patolaitteet ja materiaalit 660 € sis. alv
 - lisäksi suunnittelun kustannukset

Kosteikon toteuttajat

- Maanomistajat: Minttu Lavemäki, Ulla Lavemäki-Ek sekä Anne Laajaniemi
- Suomen riistakeskus, Kotiseutukosteikko Life+
- Urakoitsijana Rantala Timber Oy
- Patolaitte JITA Oy
- Kiitokset: Heikki Jaakkola ja Matti Marjokorpi

